BHAVAVEENA *Spl. Issue*
Vol.19, Issue. 5, May 2022
ISSN No. : 2456-4702 - RNI No.APTEL/2003/12253

భావవీణ

UCC CARE List Group -1 Journal
Under Arts and Humanities Category

కారా మాస్టారు కథలు - వర్గ సమాజ నిర్మాణం తీరుతెన్నులు

- డా॥ ఢిల్లీశ్వరరావు సనపల, తెలుగు అధ్యాపకులు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, శ్రీకాకుళం, చరవాణి : 9441944208

జాతీయ స్థాయి గుర్తింపు పొందిన అతికొద్దిమంది తెలుగు కథా రచయితల్లో కాళీపట్నం రామారావు గారు ఒకరు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పొందురులో 1924 నవంబరు 9న జన్మించిన కారా మాష్టారు కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం పొందిన కథకుడుగా ఎదిగారు. భాషా ప్రయోగంలో ప్రాంతీయత, వస్తువులో అభ్యుదయం, శిల్ప నైపుణ్యంలో స్వతంత్రత పొందుపరచి గొప్పదైన కథల యజ్ఞం చేశారు. కారా మాష్టారు కథల్లో దేశీయతతో కూడిన ఆత్మీయత దర్శనమిస్తుంది. ప్రతి మాటా ఆచీతూచి ప్రయోగించినతీరు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. కారా మాష్టారు కథల్లో వస్తు వైవిధ్యంతో పాటు శైలీ నైపుణ్యం స్ఫురిస్తుంది. సంకల్పం, రాగమయి, అభిమానాలు, అభిశప్తులు, అశిక్ష-అవిద్య, పలాయితుడు వంటి కథల్లో కుటుంబ సంబంధాలు, మానవ జీవితంలోని అతి సున్నితమైన అంశాలును అనేక కోణాలలో చిత్రించగా అప్రజ్ఞాతం, ఇల్లు, చావు, భయం, జీవధార, కుట్ర వంటి కథల్లో మార్క్సిస్ట్ భావజాలంతో కూడిన సామ్యవాద సిద్ధాంత పోకడలు దర్శనమిస్తాయి. వర్గ సమాజపు అంతరాలు, కులవ్యవస్థ మొదలైనవి ఈ కథల్లో ప్రస్తావించబడ్డాయి, శ్రమదోపిడి, సంపద దోపిడీలు జరుగుతున్న తీరును చిత్రకారుడు కుంచె పట్టుకొని చిత్రించిన తైలవర్ణ చిత్రంవలే దర్శనమిస్తుంది.

అప్రజ్ఞాతం కథలో శ్రమదోపిడీ జరుగుతున్న తీరును వివరిస్తూ శ్రమదోపిడితో పాటు ఆర్ధిక దోపిడీ ఆర్ధిక ప్రవాహం కేంద్రీకరణ విధానం సుదర్శనం పాత్ర ద్వారా తెలియజేశారు. గ్రామాల్లో జరిగే అతి సాధారణ చర్చను వేదిక చేసుకొని శ్రమజీవుల సంపద దోపిడీ వంటి వాటిని గూర్చి పేర్కొంటూనే భూస్వామ్య వ్యవస్థ, పెట్టుబడిదారి విధానాల మూల సూత్రాలను వివరించడం ఈ కథలో ప్రధాన వస్తువు. దేవాలయంలో యువకులమధ్య జరిగిన ఒక సాధారణ చర్చలో భాగంగా సుదర్శనం, బైరాగి, బుచ్చిలింగం, సూరప్పడు, షావుకారు కుమారులు, నారాయణయ్య పాత్రల మధ్య సంభాషణలు శ్రమదోపిడి, సంపద దోపిడీల మూల సిద్ధాంతాన్ని చర్చా రూపంలో వివరించబడింది. అంతేకాకుండా మార్క్సిస్ట్ భావజాల మూల సిద్ధాంతాలను పేర్కొన్నారు రచయిత.

పట్టణంలో బి.ఏ. పరీక్ష రాసి వచ్చిన సుదర్శనం తన గ్రామంలో అందరికంటే తనే ఎక్కువగా చదువుకున్న వ్యక్తి. గ్రామస్తులైన బైరాగి, బుచ్చిలింగం, నారాయణయ్య, షావుకారు కొడుకులతో కూర్చున్న సందర్భంలో సుదర్శనాన్ని వాదంలో ఓడించాలని ఒక్కొక్కరు ఒక్కో విధమైన ప్రశ్నలు వేయడం, వాటికి సమాధానాలు సుదర్శనం చెప్పడం అందులో భాగంగా ప్రశ్నకు బదులిస్తూ సుదర్శనం దోపిడీని గూర్చి ఇలా పేర్కొంటాడు.

సంభాషణలో భాగంగా "పెట్టుబడిదారి విధానంలో దోపిడీ ఉంది. ఆ దోపిడీ వల్ల రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొనే వాళ్ళకు దక్కేది తక్కువ. దాదాపు సంపదంతా దాచుకొనే వాళ్ళకే దక్కుతుంది'' అని అంటాడు సుదర్శనం. కూలీల శ్రమదోపిడీ జరుగుతుందంటే ఒప్పుకోని నారాయణయ్య ఆ దోపిడీ ఎలా జరిగిందో చెప్పమని సవాలుగా విసురుతూ "పాలేర్ల చేతా, కూలీల చేత పని చేయించుకుంటే వాళ్ళకు జీతమో కూలీయో ఇస్తున్నాం కదా అందులో దోపిడీ ఎక్కడుంది'' అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి సమాధానంగా దోపిడీ ఎలా ఏ రూపంలో జరుగుతుందో సుదర్శనం ఇలా పేర్కొంటాడు "తగిన జీతం తగిన కూలీ ఇయ్యటం లేదు. వాళ్ళకు రెండు రూపాయిలు ముట్టవలసిన చోట రూపాయ ముడుతుంది'' అంటాడు. రెండు రూపాయిలు కూలీకి బదులు రూపాయి కూలీకి కూలీలు ఎందుకు వస్తున్నారు? వారి ఆస్తులు దోచుకుంటున్నామా అని అడిగిన ప్రశ్నకు "అంతకన్నా ఎక్కువే దోచుకుంటున్నారు. దుడ్డు కర్రలు చూపి కాదు. ఆకలి రక్షసి కోరలను చూపి. నువ్వు పేదవారని

వెక్కిరించే పాలేర్ల వద్దా కూలీల వద్దా అమూల్యమైన శక్తి ఒకటి ఉంది. ఆ శక్తే మట్టిలోంచీ, ఖనిజంలోంచీ మనందరం వాడుకొనే సమస్త వస్తువులనీ తయారు చేస్తుంది. మీకు, ఆ ఫ్యాక్టరీ యజమానులకూ కావలసింది అతి విలువైన శ్రమశక్తి" అని అంటాడు.

శ్రమశక్తిని అత్యంత తక్కువకు అమ్ముకోవల్సిన పరిస్థితులను భూస్వాములు, పెట్టుబడిదారులు ఎలాకల్పిస్తున్నారో పేర్కొంటూ ఇలా అంటాడు - "ఏ పూట ఆ శక్తిని అమ్ముకోకపోతే ఆ పూట వాళ్ళకు తిండి ఉండదు. ఆకలి రక్షసి పేగులు నమిలేస్తుంది. వరసగా కొన్నాళ్ళు తిండి లేకపోతే మాడి చస్తారు. వాళ్ళు అలాంటి నిరుపాయ స్థితిలో ఉండగా ఆ స్థితిని ఆసరాగా చేసుకొని ఇక్కడ మీరైనా, అక్కడ ఫ్యాక్టరీ వారైనా వాళ్ళ శ్రమని బేరమాడుతారు. ఏదో ఒక రేటుకి వాళ్ళ శ్రమ అమ్మడు కాకపోతే ఒక్కరోజైనా వాళ్ళు బ్రతకలేరు.

అందుకూ హీనక్రయానికైనా వాళ్ళు శ్రమశక్తిని అమ్ముకుంటారు" అంటూ రెక్కాడితే గాని డొక్కాడని వేతన జీవుల వ్యథను పేర్కొంటాడు కవి. మరో విషయాన్ని కూడా కవి ప్రస్తావిస్తాడు. సామాన్య రైతులు సైతం కూలీల శ్రమను దోచుకోవడం కొసమెరుపు. సామాన్య రైతులు మొదలు భూస్వాములు, ఫ్యాక్టరీ యజమానులువరకూ వారివారి స్థాయిలో శ్రామికుల శ్రమను దోచుకుంటున్నారనే సత్యాన్ని తెలియజేస్తాడు. సామాన్య రైతులు పాలేర్ల, కూలీల శ్రమను దోచుకుంటే షావుకార్ల చేతిలో వ్యాపారులు, సామాన్య రైతులు మోసపోతున్నారనే వాస్తవాన్ని రచయిత పేర్కొంటాడు. సామాన్య రైతులు నుండి జరిగిన దోపిడీ వలన పోగైన సంపద ఆర్థిక వికేంద్రీకరణకు బదులు ఆర్థిక కేంద్రీకరణకు దారితీస్తుందనే విషయాన్ని పేర్కొన్నాడు కవి. సామాన్య రైతులు వడ్డీ వ్యాపారుల చేతుల్లో ఎలా దోపిడీకి గురౌతున్నారో సుదర్శనం మాటల్లో పేర్కొంటారు - కూలీలు రైతుల చేతుల్లో అన్యాయమైపోతున్నట్లే రైతులు, వ్యాపారులు, షావుకార్ల చేతుల్లో అన్యాయమైపోతున్నారు.

షావుకార్లు రైతులకి అప్పులిచ్చి అధిక వడ్డీల రూపంలోనూ, సరుకు కొనుగోలు రూపంలోనూ రైతుల్ని ఎలా దోచుకుంటున్నారో వివరిస్తూ "సంవత్సరం మొదటి రోజున అప్పుచ్చిన డబ్బుకి ఎంత వడ్డీ లెక్కవేస్తారో ఆఖరు రోజున ఇచ్చిన దానికి కూడా అంతే వడ్డీ లెక్క వేస్తారు. రూపాయికి మూడణాల వంతున నూటికి పందొమ్మిది రూపాయిల వడ్డీ" అని పేర్కొంటూ షావుకారులు రైతులను ఎలా నిర్బంధంలోకి నెడుతూ సంపద పోగు చేసుకుంటున్నారో చెబుతూ- "నీ వద్ద అప్పు తీసుకున్న రైతు తన పంటను నీకే అమ్మాలి. ధర నిర్ణయించేది నువ్వు లేదా నీ సాటి వాడు ఇంకొకడు. కొలిచేది నీ కుంచంతో. పైగా కొలతలో చెక్కుపట్టు" ధర నిర్ణయంతో, కొలతలో ఇలా అనేక విధాలుగా షావుకార్లు రైతుల్ని దోచుకుంటున్న విధానాన్ని పేర్కొంటాడు. కూలీలు, పాలేర్లు శ్రమ దోపిడీకి గురైతే రైతులు సంపద దోపిడీకి బలైపోతున్నారు. శ్రమదోపిడి కారణంగా కొందరు, సంపద దోపిడీ కారణంగా మరికొందరు బలైపోతున్న కారణంగా వర్గ సమాజం ఏర్పడి అంతరాలకు అవకాశం ఎలా జరుగుతుందో ఈ కథలో తెలియజేశారు. సమాజంలో ఆర్థిక అంతరాలు ఎలా పెరుగుతున్నాయో "అప్రజ్ఞాతం" కథలో పేర్కొన్న విధానం సమాజంలోని సజీవ సన్నివేశాలకు సాక్షీభూతంగా నిలుస్తుంది. 20 సంవత్సరాల వయస్సులో నాలుగు వేలు సంపద కలిగిన సూరప్పడు 60వ ఏటకు వచ్చేసరికి రెండు లక్షల సంపదకు అధిపతి అయ్యాడు. రైతులుగా జీవితాన్ని ప్రారంభించిన బైరాగి, బుచ్చిలింగం వంటి వారు రైతు కూలీలుగా మారారు. ఆర్థిక కేంద్రీకరణకు ఇంతకంటే మంచి ఉదాహరణ ఇంకేముంటుంది. మనిషి జీవనానికి మించిన ఆస్తి ఉంటే అది అక్రమార్జనే అంటాడు రచయిత. కథలో సూరప్పడును గూర్చి ప్రస్తావిస్తూ అతడికి సంపద ఎలా పోగైందో వివరిస్తూనే సుదర్శనం చేత ఇలా పలికిస్తాడు - "మీకే కాదుఆస్తంటూ ఎవరి దగ్గరకు ఏ మేరకు చేరినా అది అన్యాయార్జితమే. న్యాయంగా సంపాదించిన డబ్బు భుక్తికి మాత్రమే సరిపోతుంది. కడుపుకి లేని పేదవాడు యీ లోకంలో ఉన్నంత కాలం అంతకు మించి చేసిన ఆర్జనంతా అన్యాయార్జితమే". "ఎవడి పొట్టో కొట్టందే మన

పొట్టకు మించిన తిండి మన ఇంట్లో మిగలదు. పదిమంది ఆస్తి చెదిరితే గానీ ఒకడి ఆస్తి పెరగదు.'' పై మాటలు సంపద వికేంద్రీకరణను ఆకాంక్షిస్తుంది.

వర్గ సమాజ అంతరాలను చిత్రించే మరో కథ "ఇల్లు''. ఈ కథలో సామాన్యుడి అతి సాధారణ ప్రాథమిక అవసరాలు తీరడానికి కూడా ఒక జీవితకాలం శ్రమించాల్సిన పరిస్థితులను అంతర్లీనంగా ప్రస్తావిస్తాడు. కవి. సామాన్యుడు జీవితాంతం కష్టపడినా కేవలం నివాసానికి సరిపడినంత ఇల్లు కూడా లేని స్తితికి ఎవరు కారణం? ఏమిటి కారణం? రేయింబవళ్ళు కష్టపడినా నిలువ నీడ లేని స్థితి. తరాలుగా తిన్నా తరగని ఆస్తులు కొందరికి, నిలువ నీడలేని స్థితి మరికొందరికి. మధ్యతరగతి జీవనం గానుగెద్దు జీవితమని వివరించే మంచి కథ ఇల్లు. ఉన్నవాడు మరింత ఉన్నవాడౌతుండగా లేనివాడు మరింత లేని వాడౌతున్నాడు. నిచ్చెన మెట్ల సమాజంలో శ్రమ ఒకరిది, సంపద మరొకరిది. గృహప్రవేశం రోజున కూడా తూట్లు పడి రంగు వెలిసిన బట్టలే కట్టుకోవలసిన స్థితి పావన రామయ్యది.

వేతన జీవుల వెతలు ఎలా ఉంటాయో, మధ్యతరగతి జీవితం మానసిక స్థితి యేమిటో ఈ కథలో చక్కగా చెప్పారు. అత్యంత జాగ్రత్తతో కూడిన జీవన పోరాటం సాగించగా జీవితాన్ని జల్సాగా సాగించడం మరికొందరిది. ఇల్లు కథలో పావన రామయ్య ఇల్లు కొనడంలో ఆలోచించిన ఆలోచన, పిల్లల పెంపకంలో తన ఆర్థిక అసమర్థత తన బావమరిదితో వెల్లబుచ్చుతాడు. "ఈ యిల్లు కొనడమొక్కటే నేను నా జీవితంలో ఆడగల కొంటే నేను నా ముసలితనాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోగలుగుతాను. అదృష్టం బాగుండి ఇల్లు దక్కించుకోగలిగితే నాకన్నా నా పిల్లలు గొప్ప అదృష్టవంతులు కాగలరు.''

ముప్పై ఐదేళ్ళు టైపిస్ట్ కాపీయిస్ట్ గా పని చేసి రిటైర్ అయ్యే పావన రామయ్య ఆరువేలు పెట్టి ఇల్లు కొనడానికి మూడు నెలలు సతమతమయ్యాడు. తన బిడ్డలకి సరైన చదువు, జీవితం అందించలేని సగటు మధ్యతరగతి మనిషి వేదనకు ఉదాహరణ పావన రామయ్య. "వాడు నా కడుపున పుట్టి ఏమి సుఖం అనుభవించలేదు. తిట్లు, చివాట్లు, కసుర్లు, దెబ్బలు తప్ప ఒక్క అచ్చటా ముచ్చటా ఎన్నడూ ఎరగడు. దానికి నా పేదతనం కొంత కారణం.''

కనీస అవసరాలైన కూడు, గూడు, గుడ్డ లేకపోవడం ఎటువంటి సమాజానికి నిదర్శనమో ఆలోచించేదిగా ఉండే మాటలివి - బ్రతుకు బ్రతుకంతా శ్రమపడి కూడ బెట్టిందంతా ధారపోస్తే కాని ఒక గూడు రాకపోవడం చాలా అన్యాయం. "పశువులకూ, పక్షులకూ కూడా తమ స్వంత గూడంటూ ఉంటుంది. మనిషి చచ్చిందాకా బ్రతికి కూడా తమ స్వంత గూడంటూ కట్టుకోలేక పోతున్నాడు. దీనికి ఎవరిని ఏమనాలో తెలియడం లేదు.'' ఎవరిని ఏమనాలో తెలియడం లేదు అనే మాటలో ఆలోచనంతా దాగి ఉంది. అసలు మర్మం ఆలోచించమని కవి హెచ్చరిస్తున్నాడు. పంచభూతాలు సైతం సామాన్యుడు నుండి దూరం చేస్తున్న అదృష్య శక్తులను గమనించాలని హెచ్చరిస్తున్నాడు కవి.

"ఉద్ధతుల మధ్య పేదలకుండ తరమే?'' అంటాడు నృసింహకవి. ఆ మాటలే ఇక్కడ గుర్తుకు తెచ్చిన సందర్భమిది. పట్టణాల్లో ఉన్న ప్రభుత్వ ఖాళీ స్థలాల్లో పేదలు గుడిసెలు వేసుకుంటే అటు ప్రభుత్వం ఇటు మేడలు కలిగిన పెద్దలు వారిని అక్కడ నుండి ఖాళీ చేయించేసే స్థితి. "మీ పాకలు అంటుకుంటే మా మేడ కాలిపోతుంది.'' ఇది ఏ సమాజానికి ప్రతీకో చెప్పకనే తెలుస్తోంది.

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలే పాలనలో ఉన్నప్పటికీ అందిన వాడికి అన్నీ అంది, అందని వాడికి ఏమీ లేని స్థితి. "ఈ లోకంలో సాహసించి ఎవడు ఎంత తన బోరకిందకి లాక్కుంటే అంతే వాడికి దక్కుతుంది. నా వంతు నాకు న్యాయంగా వస్తుందన్నది భ్రమ'' అంటాడు కవి. నోరున్నవాడిదే ఊరు నొల్లుకు తిన్నవాడిదే కూడు అనే సామెతకు సరిపోతాయి పై మాటలు. పావనరామయ్య ఇల్లైతే కొనుక్కున్నాడు కానీ వీధి దీపాలు లేక ఇల్లు చీకటిలోనే ఉంది అని ప్రతీకాత్మకంగా పేర్కొంటూ "ఆ కాలనీలో కొత్తగా లేచిన భవనాల్లో చాలా వాటికి నిర్మాణం పూర్తి కాకముందే దీపాలు పడ్డవి. కానీ వెచ్చదనం కోసం వాటి

తలుపులన్నీ మూసి ఉన్నవి'' అంటాడు. ఇక్కడ చీకటి, వెలుగులు ఆర్థిక అసమానతలకు ప్రతీక. అవసరం లేకపోయినా కొందరికి అన్నీ లభిస్తున్నాయి.

అవసరమైన వారికి మాత్రం అంతా శూన్యం. వెలుగు అవసరమైన వారికి అంధకారం అవసరం లేని వారికి అనంతమైన వెలుగులు. ఈ వెలుగు ఆర్థికాసమానతలకు ప్రతీకలు. అందుకే కవి ఇల్లు కథ చివరిలో "ఇళ్ళలో బంధించిన వెలుతురులతో వీధుల్లో విహరించే చీకటితో ఊరికి ఉత్తరాన వెలుస్తున్న ఆ కొత్తవాడ కలకల్లాడుతూ కనిపించే కన్నె పిల్లలా కాకుండా అకాల వైధవ్యం దాపురించిన కాంతలా ఉంది'' అంటాడు. ఇక్కడ ఉత్తరం అనేది కుబేర స్థానం అనగా సంపన్నుల నివాస ప్రాంతం. చీకటి వెలుగులనేవి ఆకలి అనంత సంపదలకు ప్రతీకలు. అందుకే సమాజమనెడి స్త్రీ అకాల వైధవ్యం పొందిందంటూ ప్రతీకాత్మకంగా పేర్కొంటాడు.

ఆర్థిక అసమానతలను ప్రస్తావించే కారా మాస్టారి మరో కథ "చావు''. ఈ కథలో అన్నపురాశులు, ఆకలి మంటలు రెండూ ఒకే సమాజంలో ఉండే వర్గ అసమానతలను తెలియజేస్తుంది. రెక్కాడితే కాని డొక్కాడని కష్టజీవులు ఏ పూటకాపూటే పూట బత్యం వెతుక్కోవలసిన స్థితి ఒకవైపు. మట్టివాసన తెలియని భూకామందులు ఒక వైపు అలాంటి సమాజంలో పేదలకొచ్చిఅయన ఏ చిన్న కష్టమైనా తీరడానికి పడుతున్న ప్రయాసను ఈ కథలో వివరించాడు కవి. దళిత వాడలో ముసలమ్మ మరణం. ఆమెను కాల్చడానికి వాడలో నాలుగు మోపులు కర్రలు లేని స్థితి. కామాందుల వద్ద మోపుల కొద్దీ కర్రలున్నప్పటికీ దళితులకు ఇవ్వడని స్థితి. చివరకు బలప్రయోగంతోనే హక్కులు సాధన జరుగుతుందని ఈ కథ తెలియజేస్తుంది.

అంతర్గత సంఘర్షణ, అవధులు, పరిమితులు ఒక వైపు ఆ అవధులు దాటితే అనుకున్నది సాధించవచ్చునని చెప్పే చైతన్యం ఒక వైపు ఈ రెండింటి మధ్య అంతర్గత సంఘర్షణల నేపథ్యంతో కథ నడుస్తుంది. మార్క్స్ పేర్కొన్న అంతర్గత వర్గ సమాజ స్థితిని ఈ కథ తెలియజేస్తుంది.

పంచభూతాలనబడే గాలి, నీరు, నిప్పు, నేల, నింగి బడుగు బలహీనులకు దూరమై బలవంతుల బందిఖానాలో బలవంతంగా బందీయై పోతున్న స్థితి నేడు సమాజంలో అడుగడుగునా దర్శనమిస్తుంది. విషయాన్ని కవి ఈ కథలో పేర్కొంటాడు. ఆయువు తీరి అంతిమ యాత్రకు నాలుగు మోపులు కర్రలుకు నోచుకోలేని శవాలు, జీవచ్ఛవంలా మిగిలిన దీనస్థితి ఈ కథ చక్కగా వివరిస్తుంది. మొత్తం కుటుంబం పనికి పోతున్నా పిల్లల మొలకి సరైన గుడ్డ కప్పుకునే స్థితి లేదు. ఎముకలు కొరికే చలిలో పూరి గుడిసెలో కప్పుకోవడానికి ఒక దుప్పటి ముక్కైనా, గోనె సంచైనా లేని దీనస్థితి. "రాత్రి తొంగొందికి ఒక్క గోనె గుడ్డైనా లేదు. అన్నీ శవం మీదే ఉండి పోయేయి'' అని సిమ్మాద్రి పలికిన మాటలు వారి నిజస్థితి తెలియజేస్తుంది. శవంపైన కప్పిన గుడ్డలే తీసి పరుసుకోవలసిన పరిస్థితి.

పేదరికం, ఆకలి చాలవన్నట్లు కులం రక్కసి కోరలు ఎల్లప్పుడూ నిమ్నకులాలను వెన్నంటే ఉంటుంది. చావు కథలోని కులవివక్ష, పేదరికం శ్రమదోపిడీ సమాజస్థితిని తెలియజేస్తుంది. పొయ్యిమీదకి దొరికితే పొయ్యిలోనికి దొరకని స్థితి పేదలది. "పొయ్యిమీదకి దొరికే రోజుల్లో పొయ్య కిందకి దొరకడం పెద్ద గగనం.'' ఉన్నవాడు మరింత ఉన్నవాడిగా లేనివాడు ఇంకా లేనివాడిగానే ఉండే సమాజ అంతరాన్ని దాని కారణాలను చావు కథ వివరిస్తుంది. తరాల తరబడి పగలనక, రాత్రనక శ్రమిస్తున్న పేదలు పేదలుగానే ఉండిపోతున్న వైనం, తలరాతలు మారని స్థితి సమాజంలో దర్శనమిస్తుంది. ఒకడు ఉన్నవాడిగా అనేక మంది లేనివారిగా ఉన్న సమాజంలో అవసరాలు కోసం, అవకాశం కోసం ప్రతిఘటన, తిరుగుబాటు అవసరం అంటాడురచయిత.

దోపిడీకి ప్రత్యక్ష కారణాలు భూస్వామ్య వ్యవస్థ, పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ కాగా పరోక్ష కారణాలు అవిద్య, అసఖ్యత, అంతర్గత అసమానతలు, అధిక సంతానం, పరతంత్రత మొదలైనవి పరోక్ష కారణాలుగా కవి పేర్కొంటాడు. "మనం యేదన్నా ఎవుడి మట్టుక ఆడు తిన్నగ సూడం మంచికైనా సెడ్డకైనా అన్నిటికీ ఎవుడో ఒకడు

ఇదిలాగని సెప్పాల. ఈ పేట పెద్దరిక వెలలాగుందంటే ఆళకి తోసదు. ఇంకోడు సెపితే యినుకోరు. పోనీ లోకాన్ని సూసి నేర్సేనా నేర్చుకుంటారా? అదీ నేదు.'' ఈ మాటలు ద్వారా సమస్య అసలు ములాసేముటో చెప్పకనే తెలుస్తోంది.

మంచితనం పేరుతోనో, కర్మ సిద్ధాంతం పేరుతోనో అనగారిపోతున్న జీవితాలు గురించి పేర్కొంటూ "మనవంత ఏటనుకుంటావంటే పేద బతుకే పెద్ద బతుకనుకుంటాం. అడుక్కుతిన్నా తప్పుకాదు. అన్నేయం కూడు వద్దంటారే పెద్దలు. పాపం సేస్తే భగవంతుడు కట్టి కుడుపుతాడు. కుక్కలవవుతాం, నక్కలవవుతాం అన్నేయం అసిబోదంటారు.'' "ఎవుడైతే నాయమని, దరమవని పూర్వీకులు సెలవిచ్చిన కట్టుబాట్ల కొసలకండ మందంతా నడిసిన దారినే నడుస్తాడో ఆడల్లా పేదోడు.'' మంది మొచ్చిన మంచోడు అడుక్కు తిన్నానికి, ఆణ్ణిమింగిన పెద్దోడు అందలాలెక్కడానికీ నడిపింది నీదారి'' అంటాడు. "చావు" కథలో అప్పారావు పాత్ర ద్వారా కాలంతో పాటు మారలేని బ్రతుకులు కర్మ సిద్ధాంతపు కోరల్లో చిక్కుకొని నేటికీ విడలేని పరిస్థితి. దానిని పెంచి పోషిస్తున్నది వర సమాజ వ్యవస్థ అని "చావు'' కథలో పేర్కొన్నాడు. సామాజిక బాధ్యత లేని సమాజంలో తిరుగుబాటు అనివార్యమంటాడు కవి. "బతికిన బతుకు సరే! సచ్చిన సావు కాడా మనుసులకి ఇదం పదం అక్కరలేదా! ఇప్పుడీ శవం ఎవుర్దీ? బతికున్న మనిషైతే నీది నాదీ సచ్చిన శవం ఊరందరిదీనూ'' అంటూ సామాజిక బాధ్యతను పేర్కొంటూనే "నీకవుసరం కాన్దానికే నువ్వడలైన గడ్డి కరిసినపుడు, అవుసరం కొద్దీ నాను సేస్తే తప్పా'' అంటాడు.

వ్యవస్థ మారాలంటే వ్యవస్థ ద్వారా బాధితుడైన వాడు మార్పును కోరుకోవడం అవసరం. బాధితుడే వ్యవస్థ మారాలని కోరుకోనినాడు, దానికై ప్రయత్నం చేయనినాడు వ్యవస్థ ఎన్నటికీ మారదంటాడు రచయిత. "రోగికే బతకాలని లేదు. అలాంటప్పుడు ఎంత వైద్యుడైతే మాత్రం ఏం చేయగలడు? అంటూ కర్తవ్య బోధ చేస్తాడు కవి.

ముగింపు:

కారా మాస్టారి కథల్లో వైవిధ్యం దర్శనమిస్తుంది. కొన్ని కథలు కళ్ళముందే జరిగే అతి సాధారణ సంఘటనల్లా అగుపించినా వాటి లోతు, పర్యవసానం చాలా దూరం విస్తరించి ఉంటుంది. సాధారణ సంఘటనలు, సందర్భాలను ఉదహరిస్తూ అత్యంత లోతైన విశ్లేషణ కారా మాస్టారి ప్రత్యేకత. "అప్రజ్ఞాతం'', "ఇల్లు'', "చావు'' కథల్లో ఇటువంటి లోతైన విశ్లేషణే దర్శనమిస్తుంది. వర్గ సమాజం ఏర్పాటు దానికి కారణాలైన సామాజిక, ఆర్థిక కోణాలు విశ్లేషణతో పాటు వాటి నివారణా చర్యలును విశ్లేషించి పేర్కొన్నారు. వివనమూర్తి గారన్నట్లు "కాశీపట్నం రామారావుగారు బహుశా తెలుగు సాహిత్యపు ఉమ్మడి గుర్తుగా చూడవలసిన వారు.''

ఉపయుక్త గ్రంథాలు :

1) యజ్ఞంలో పదేను - కావ్య పబ్లిషింగ్ హౌస్
2) ఆధునిక సాహిత్య ప్రక్రియలు -
తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ
3) తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న
4) కాళీపట్నం రామారావు రచనలు -
"రచనా'' శాయి - వివనమూర్తి

✣ ✣ ✣